[2024] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 53 : 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ 391

ਸ਼ੇਖ ਨੂਰੁਲ ਹਸਨ

ਬਨਾਮ

ਨਹੱਕਪਮ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2024 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1389)

08 ਮਈ 2024

[ਡਾ. ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਸੀਜੇਆਈ., ਜੇ.ਬੀ. ਪਾਰਦੀਵਾਲਾ ਅਤੇ ਮਨੋਜ ਮਿਸ਼ਰਾ,* ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਮਾਮਲਾ ਆਰਡੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ-ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। VIII ਆਰ. 9 ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ., 1951 ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਅਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਅਗਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਕਿਸੇ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ/ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਹੈੱਡਨੋਟਸ

ਪੀਪਲਜ਼ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ। 87(1) - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ- ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਪਰਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੀ ਨਕਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ - ਜਦੋਂ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਐੱਸ. 87(1), ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਇੱਕ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ / ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ। VIII ਆਰ. 9 ਸੀਪੀਸੀ, ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਛੁੱਟੀ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਮੁਦਈ/ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ, ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਕਲ - ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਨਵੇਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ/ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਛੱਡੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਕਥਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਇੱਕ ਸੋਧ ਦਾ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨਵਾਂ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਅਸਲ ਪਟੀਸ਼ਨ/ਪਲੇਇੰਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ-ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ, ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ, ਆਪਣੇ ਪਤੀ/ਪਤਨੀ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ।

_____

ਲੇਖਕ

ਦੇਣਦਾਰੀ - ਰਿਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੇ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਪਰਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ - ਨਕਲ ਨੇ ਚੋਣਾਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨਵੇਂ ਤੱਥਾਂ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਵੇਂ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਵਾਪਸ ਪਰਤਿਆ ਉਮੀਦਵਾਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਖਤਿਆਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 20-25]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਅਨੰਤ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਨਿਵਾਸ 1994 (31) ਡੀਆਰਜੇ 205: 1994 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਡੇਲ 615; ਬਛੱਜ ਨਗਰ ਬਨਾਮ ਨੀਲੀਮਾ ਮੰਡਲ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. [2008] 14 ਐਸਸੀਆਰ 621: (2008) 17 ਐਸਸੀਸੀ 491; ਕੇ. ਲਕਸ਼ਮਣਨ ਬਨਾਮ ਠੇਕੇਲ ਪਦਮਿਨੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. [2008] 16 ਐਸਸੀਆਰ 1117: (2009) 1 ਐਸਸੀਸੀ 354; ਜੀਤ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ [1999] ਪੂਰਕ 4 ਐਸਸੀਆਰ 33: (1999) 9 ਐਸਸੀਸੀ 386; ਐੱਫ.ਏ. ਸਾਪਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਿੰਗੋਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ [1991] 2 ਐਸਸੀਆਰ 752: (1991) 3 ਐਸਸੀਸੀ 375; ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ [2005] ਪੂਰਕ 5 ਐਸਸੀਆਰ 817: (2005) 13 ਐਸਸੀਸੀ 511- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਪੀਪਲਜ਼ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ; ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ; ਬਾਅਦ ਦੀ ਬੇਨਤੀ: ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ; ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ; ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ: ਨਵੇਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਜਾਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਤੱਥ; ਇੱਕ ਸੋਧ ਲਈ ਬਦਲ: ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ; ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ।

ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕੇਸ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1389 ਆਫ਼ 2024

ਇੰਫਾਲ ਵਿਖੇ ਮਨੀਪੁਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 14.03.2023 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਐਮਸੀ (ਐਲ. ਪੇਟ.) ਨੰ. 119 ਆਫ਼ 2022 ਵਿੱਚ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਐਡ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਅਨੁਪਮ ਲਾਲ ਦਾਸ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਡੇਵਿਡ ਅਹੋਂਗਸੰਗਬਮ, ਐਸ ਗੁਣਵੰਤਾ ਮੀਤੀ, ਬੀਆਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਸਨਾਜੋਬਾ ਫੇਰੋਇਜਾਮ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ ਬੰਜੂ, ਐਡਵ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਸ਼ੇਖ ਨੂਰੁਲ ਹਸਨ ਬਨਾਮ ਨਹੱਕਪਮ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਹੁਕਮ

ਨਿਰਣਾ

ਮਨੋਜ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.

1. ਇਹ ਅਪੀਲ 14.03.2023 ਦੇ ਇੰਫਾਲ ਵਿਖੇ ਮਨੀਪੁਰ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰ (ਇੱਥੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ) ਨੂੰ ਵਾਪਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ (ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਵੇਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਤੱਥ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ

2. ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਅਰਥਾਤ, ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ: (a) ਧਾਰਾ 100(1) (d) (i) (i) ਅਤੇ (iv); ਅਤੇ (ਬੀ) ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 100 (1) (ਬੀ)। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 12ਵੀਂ ਮਣੀਪੁਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਜੋਂ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

3. ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਾਪਸ ਪਰਤਿਆ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ/ਹਲਫਨਾਮੇ (ਅਰਥਾਤ, ਫਾਰਮ 26) ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਖੁਲਾਸੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਾਮੱਗਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਉਸ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਗੈਰ-ਖੁਲਾਸੇ/ਗਲਤ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹਨਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਪਸ ਪਰਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉਲਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਤੱਥ ਵੀ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਨਕਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਇਮਪੱਗਡ ਆਰਡਰ

4. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਗਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ:

"15. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

---

1 ਹਾਈ ਕੋਰਟ

2 1951 ਐਕਟ

3 4- ਖੇਤਰੀਗਾਓ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ।

ਵੇਰਵੇ - ਫਾਰਮ 26 ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਬਕਾਏ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ। ਪਹਿਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਫਾਰਮ 26 ਵਿੱਚ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ DL4CNB4776 ਵਾਲੀ ਕਾਰ ਦਾ ਵੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

16. ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ ਵੀ ਲਏ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਖਾਤੇ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਕਤ ਖਾਤੇ ਸਵੈ ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, ਪੰਥੋਬੀ ਐਸਐਚਜੀ, ਯੈਫਾਬੀ ਐਸਐਚਜੀ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 12 ਅਤੇ 17 ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਖੋਲ੍ਹਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ NIL ਬਕਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਉਹ ਸੁਸਤ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਫਾਰਮ 26 ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਖਾਤੇ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਖਾਤਿਆਂ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਕੇ ਉਕਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

17. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਖਾਤੇ ਸਾਂਝੇ ਖਾਤੇ ਹਨ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਖਾਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਂ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਖਾਤੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿਚਾਰਨ ਯੋਗ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।

18. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਅਤੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸਬੂਤ ਦੀ ਕਦਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਿਧਾਂਤ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਇਕੋ ਸ਼ਰਤ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ।

19. ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਜਵਾਬ/ਨਕਲੀਕਰਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

23. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਖਾਸ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪੈਰਾ 1(i) ਤੋਂ (x), 10, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 18.1, 18.2, 18.3, 18.3, ਅਤੇ 19,302 ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਕਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਤੱਥ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਮੀ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

24. ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ/ਨਕਲ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਨਕਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਤੱਥ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨੱਥੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਕਲ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ, ਨਕਲ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿਚ, ਉਹ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਿਰਫ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਹਨ।

25. ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਨਕਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ 45 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੇਂ ਤੱਥ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਨਵੇਂ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਆਪਣਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ 4.8.2022 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਕਲ ਨੂੰ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ 7.9.2022 ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

26. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੂਪਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਕਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਹਨ। ਜੇ ਉਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

31. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਕਲ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਨਕਲ ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਬਿਆਨ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਿਰਫ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ/ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਕਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ।"

5. ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਅਰਥਾਤ, ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ) ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਨੁਪਮ ਲਾਲ ਦਾਸ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ, ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਵਾਪਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬੇਨਤੀਆਂ

6. ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ:

(i) ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਉਪਾਅ 1951 ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਹੈ। 1951 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਨਕਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੁਨਿਆਦ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(ii) ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਕਲ ਨੂੰ 1951 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 81° (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 45 ਦੀ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

---

4 ਧਾਰਾ 81. ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ।— (1) ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੋਣ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਧਾਰਾ 100 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 101 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 45 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਚੋਣ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਤਰੀਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਖਰੀ ਤਾਰੀਖ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਨ. ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਵੇਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਇੱਕ ਸਮਾਂ-ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਪੈਰੇ 15, 16, 18, 19, 22 ਅਤੇ 23 ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਨਵੇਂ ਹਨ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਨਵੇਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: (i) ਸਾਬਕਾ-ਏ-18-ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ: (ii) ਸਾਬਕਾ- ਏ-19 ਅਤੇ 20- ਆਮਦਨ ਕਰ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਰਿਪੋਰਟ; ਅਤੇ (iii) A-21- ਵਾਹਨ ਨੰਬਰ DL4CNB4776 ਦੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਅਸਲ ਕਾਪੀ।

ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ/ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬੇਨਤੀਆਂ

7. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੁਪਮ ਲਾਲ ਦਾਸ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:

(i) 1951 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 87 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1908" ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ii) ਨਕਲ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਕੇਸ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੈਰੇ 1(i) ਤੋਂ (x) ਅਤੇ ਦੇ ਖੰਡਨ ਦੇ ਰਾਹ

ਵਿਆਖਿਆ।- ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ, ਵੋਟਰ ਤੋਂ ਭਾਵ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ।

(2) ****** (1966 ਦੇ ਐਕਟ 47 ਦੁਆਰਾ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ, 14.12.1966 ਤੋਂ ਲਾਗੂ)

(3) ਹਰੇਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦੀਆਂ ਓਨੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਹਰੇਕ ਕਾਪੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਹੇਠ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸੱਚੀ ਕਾਪੀ ਹੋਣ ਲਈ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

5 ਧਾਰਾ 87. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ।— (1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਹਰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ, ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕੇ ਹੋ ਸਕੇ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1908 (1908 ਦਾ 5) ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਵਾਹ ਜਾਂ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਵੇਕ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹ ਜਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦਾ ਸਬੂਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਗਵਾਹ ਜਾਂ ਗਵਾਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਬੇਤੁਕੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

(2) ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 (1872 ਦਾ 1), ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ,

ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਲਾਗੂ ਮੰਨੇ ਜਾਣਗੇ।

6 ਸੀਪੀਸੀ

7 ਆਰਡਰ VIII ਨਿਯਮ 9.— ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ।— ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ, ਸਿਵਾਏ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਤੋਂ ਜਾਂ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵੇ ਦੇ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਢੁਕਵੇਂ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ; ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਤੋਂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਜਾਂ ਵਾਧੂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ 30 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 14, 18.1 ਅਤੇ 18.2, ਜੋ ਕਿ ਨਵੇਂ ਤੱਥਾਂ, ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ/ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ: (ਏ) ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ; (ਬੀ) ਟੈਕਸ ਮੰਗਾਂ/ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਵੇਰਵੇ; ਅਤੇ (c) ਵਾਹਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ, ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਮੂਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਖਾਤਿਆਂ, ਮੰਗਾਂ ਅਤੇ ਵਾਹਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

8. ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੋਲਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੀਏ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ:

ਕੀ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, 1951 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਡਰ VIII ਨਿਯਮ 9 ਸੀਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕੀ ਆਗਿਆ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ/ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਅਗਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਅਪੀਲ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

9. ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੀਪੀਸੀ ਦਾ ਆਰਡਰ VI ਨਿਯਮ 1 ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਰਡਰ VIII ਦਾ ਨਿਯਮ 9 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਰਾਹ ਜਾਂ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਜਾਂ ਵਾਧੂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

10. ਅਨੰਤ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਨਿਵਾਸ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਆਰ.ਸੀ. ਲਾਹੋਟੀ, ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਲਿਖੇ ਗਏ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, 'ਰਿਪਲੀਕੇਸ਼ਨ' ਅਤੇ 'ਰਿਜੌਇੰਡਰ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਗਲੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਉਪ-ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਵੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸੰਸਥਾ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਠਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:

_____

1994 (31) ਡੀਆਰਜੇ 205 : 1994 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਡੈਲ 615

"12. ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨਾ ਕਿ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਥਨ ਕਾਰਪਸ ਜੁਰੀਸ ਸੈਕੰਡਮ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪੈਰਿਆਂ ਨੂੰ ਐਕਸਟਰੈਕਟ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ:

"ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਦਲੀਲ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਦਫਤਰ ਜਾਂ ਕਾਰਜ ਦਲੀਲ ਜਾਂ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਨਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ, ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹੇ ਨਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। (ਪੈਰਾ 184)

ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਜਾਂ ਨਕਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਮਾਮਲਾ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਪੈਰਾ 185 ਏ.)

ਆਮ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਕਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਵੇਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਪਰ ਕੋਡਾਂ, ਅਭਿਆਸ ਐਕਟਾਂ, ਜਾਂ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਵੇਂ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਕੁਝ ਕੋਡ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਜਾਂ ਨਕਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਪੈਰਾ 185 ਅ. (1))

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੋਲ ਕੁਝ ਜ਼ਾਬਤੇ ਜਾਂ ਅਭਿਆਸ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਬਚਾਅ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਨਵੇਂ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ, ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਨਵਾਂ ਮਾਮਲਾ, ਜੇਕਰ ਸੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਬਚਾਅ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਨਾਲ ਹੈਰਾਨੀ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੱਖ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹੋਵੇਗਾ। (ਪੈਰਾ 185 ਬੀ. (ii))

ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਅਣਜਾਣ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਿਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਇੱਕ ਅਪਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ,

ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਨੂੰਨ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ, ਅਤੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਇਹ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਦਾਖਲਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਰੇ 24 ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਮੁਦਈ, ਆਪਣੀ ਚੋਣ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਬਚਾਅ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਨਕਲ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੀ ਨਕਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਪਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਮਲਿਟਰ ਜਾਂ ਡਿਜਕ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰੈਵਰਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸਿਰਫ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ। (ਪੰ: 191)।

13. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕੇਸ ਮੁਦਈ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਵਾਬ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਲਈ ਢਿੱਲੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਿਜਾਇੰਡਰ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਬੋਲਣਾ (ਜਦੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇ) ਇੱਕ ਨਕਲ ਹੈ। ਨਕਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਹੈ।

14. ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰੁਟੀਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ. ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਕੇਵਲ ਤਿੰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ: (1) ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇ; (2) ਜਦੋਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬੀ-ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; (3) ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਨਕਲ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਨਕਲ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਨਵੇਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਕੇਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਕਹਿਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕੇਸ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਕਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਲੈਣੀ ਪਵੇਗੀ।

ਉਸੇ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡੋ. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਇਕਬਾਲ ਅਤੇ ਟਾਲਣ' ਲਈ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਅਜਿਹਾ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਦਈ ਦੀ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:

"17. ਮੁਦਈ ਦੀ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਕਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜੋ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਨੀਂਹ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਕਬਾਲੀਆ ਅਤੇ ਟਾਲਣ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਵਿਚ ਉਠਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੈਲਸਬਰੀ ਦੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ (ਖੰਡ 36, ਪੈਰਾ 62, ਪੰਨਾ 48) ਤੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ:-

"62. ਸੋਧ ਦੀ ਲੋੜ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕੋਈ ਧਿਰ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦੀ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਤੱਥ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੋ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ, ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਨਵੇਂ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਲਈ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।"

17.1 ਐਮਐਸਐਮ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਸਿਨਹਾ, ਏਆਈਆਰ 1959 ਵਿੱਚ ਐਸਸੀ 395, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਉਠਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ:

"ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2) ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਸਹੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।"

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ ਕੱਢੇ:

"24. ਸਾਰ ਕਰਨ ਲਈ:

(1) 'ਰਿਪਲੀਕੇਸ਼ਨ' ਅਤੇ 'ਰਿਜੋਇੰਡਰ' ਦੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਰਥ ਹਨ। ਰਿਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਮੁਦਈ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਹੈ। 'ਰਿਜੋਇੰਡਰ' ਮੁਦਈ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਨਕਲ।

(2) ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੀਚੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ, ਸਾਰੀਆਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਾਈਲਿੰਗ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਈ.ਏ. ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਹੈ। ਜਵਾਬ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਮੇਂ ਦਾ ਅੰਤਰ ਕਾਫ਼ੀ ਵਾਜਬ ਸੀ, ਤਾਂ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ।

(3) I.A.s ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਕਲ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ।

(4) ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੀ ਨਕਲ ਨੂੰ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ, ਰੁਟੀਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ। ਇੱਕ ਨਕਲ ਤਿੰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ:

1. ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜ ਹੋਵੇ;

ii. ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵਾ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

iii. ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਕਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

(5) ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨਕਲ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗੀ ਜਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਲੀਲਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਲੋੜ ਮੁਦਈ ਲਈ 'ਇਕਬਾਲ ਅਤੇ ਪਰਹੇਜ਼' ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(6) ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਕਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(7) ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨਕਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਇਸ਼ੂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਜਾਂ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਟ੍ਰੈਵਰਸ ਅਤੇ ਜੋੜਨ ਦੇ ਨਿਯਮ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(8) ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਸਲ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦਾ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(9) ਮੂਲ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

(10) ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜੋ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮੁਦਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਕਲ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।"
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

11. ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਚੋਣਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ 1951 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਾਂਗੇ। 1951 ਐਕਟ ਦਾ ਭਾਗ VI, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਅਧਿਆਏ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਚੋਣਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ I ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ (ਭਾਵ, ਸੈਕਸ਼ਨ 79) ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ II ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 80 ਤੋਂ 85 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 80 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗ VI ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਧਾਰਾ 80A, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 81, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 100 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 101 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਾਂ ਚੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 45 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 82 ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ

---

9 ਧਾਰਾ 82. ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੱਖ। — ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ-
(ਏ) ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਿ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ

ਜੋ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਧਿਰ ਹੋਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਕਿ, ਸੈਕਸ਼ਨ 83", ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 85, ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਸੀ, ਨੂੰ 1966 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰ. 47 ਦੁਆਰਾ 14.12.1966 ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

12. ਚੈਪਟਰ III. ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 86 ਤੋਂ 107 ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 86, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ, (ਏ)

ਇੱਕ ਹੋਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਰੱਦ ਹਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਰੇ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ; ਅਤੇ

(ਅ) ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿਸ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ।

10 ਧਾਰਾ 83. ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ।— (1) ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ—

(ਅ) ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਬਿਆਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ;

(ਅ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵੇ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਪੂਰਾ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਅਜਿਹੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ; ਅਤੇ

(c) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908 (1908 ਦਾ 5) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ:

[ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕਿਸੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।]

(2) ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਜਾਂ ਅਨੁਲੱਗ 'ਤੇ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਾਂਗ ਹੀ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

11 ਧਾਰਾ 84. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਰਾਹਤ।— ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਰੱਦ ਹੈ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

12 ਧਾਰਾ 86. ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ।— (1) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਜੋ ਧਾਰਾ 81 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 82 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 117 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ। - ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 98 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। (2) ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਇਸਨੂੰ ਜੱਜ ਜਾਂ ਜੱਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਨੂੰ ਧਾਰਾ 80 ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। (3) ਜਿੱਥੇ ਇੱਕੋ ਚੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਜੱਜ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। (4) ਕੋਈ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 14 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਲਾਗਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ।— ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 97 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। (5) ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਲਾਗਤਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝੇ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਖਾਸ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੋਧ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇੱਕ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। (6) ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਵਹਾਰਕ ਹੈ, ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਇਸਦੇ ਸਿੱਟੇ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮੁਲਤਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। (7) ਹਰੇਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਧਾਰਾ 81 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 82 ਜਾਂ 1951 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 117 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ; (ਬੀ) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਅਤੇ (c) ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 87 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਲਗਭਗ ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕੇ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 93 ਤੋਂ 99 ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 100 ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 101 ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 102 ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ

---

13 ਧਾਰਾ 100. ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ।— (1) ਉਪ-ਧਾਰਾ

(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ -

(ਏ) ਕਿ ਉਸਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1963 (1963 ਦਾ 20) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਟ ਭਰਨ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਇੱਕ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਚੋਣ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਚੋਣ ਏਜੰਟ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਸੀ) ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਡੀ) ਕਿ ਚੋਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ -

(i) ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੀ ਗਲਤ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ

(ii) ਉਸਦੇ ਚੋਣ ਏਜੰਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੁਆਰਾ; ਜਾਂ

(iii) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੋਟ ਦੇ ਗਲਤ ਸਵਾਗਤ, ਇਨਕਾਰ ਜਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੋਟ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਰੱਦ ਹੈ; ਜਾਂ

(iv) ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ,

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਾਪਸੀ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗੀ। (2) ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਵਾਪਸੀ ਵਾਲਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਏਜੰਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ -

(ਏ) ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਚੋਣ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹਰ ਸਹੀ ਅਭਿਆਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਚੋਣ ਏਜੰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;

(ਬੀ) ***** (1958 ਦੇ ਐਕਟ 58 ਦੁਆਰਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

(ਸੀ) ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਚੋਣ ਏਜੰਟ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਵਾਜਬ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾਏ; ਅਤੇ

(ਡੀ) ਕਿ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਏਜੰਟ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸੀ,

ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਾਪਸੀ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 103 ਤੋਂ 107 ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦ ਕੇਸ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹਨ।

13. ਚੈਪਟਰ IV ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਧਿਆਇ IVA ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ V ਲਾਗਤਾਂ ਅਤੇ ਲਾਗਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।

14. 1951 ਐਕਟ ਦਾ ਭਾਗ VII ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸਾਂ ਅਤੇ ਚੋਣ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ।

15. 1951 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 87 ਦੀ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਰੀਡਿੰਗ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ, 1951 ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਲਗਭਗ ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕੇ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸੀਪੀਸੀ ਦਾ ਆਰਡਰ VI ਨਿਯਮ 1 ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਪੱਖ ਉਹਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਸਬੂਤ ਰੱਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦਲੀਲਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਖਾਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਣ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਵਾਬਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਫਰੇਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਵੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਮੁੱਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸਨ (ਦੇਖੋ ਬਛੱਜ ਨਗਰ ਬਨਾਮ ਨੀਲੀਮਾ ਮੰਡਲ ਅਤੇ ਐਨ. ਨੀਲਿਮਾ ਮੰਡਲ 14.

16. ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਆਰਡਰ VI ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ, ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ VIII ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ, ਜੋ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੈੱਟ-ਆਫ ਜਾਂ ਜਵਾਬੀ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਕਲ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾਇਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਦੇਖੋ ਕੇ. ਲਕਸ਼ਮਣਨ ਬਨਾਮ ਥੇਕਾਇਿਲ ਪਦਮਿਨੀ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ")।

17. 1951 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 83 ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਬਿਆਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ

---

14 [2008] 14 ਐਸਸੀਆਰ 621 : (2008) 17 ਐਸਸੀਸੀ 491, ਪੈਰੇ 13 ਅਤੇ 17

15 [2008] 16 ਐਸਸੀਆਰ 1117 : (2009) 1 ਐਸਸੀਸੀ 354, ਪੈਰਾ 29

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਰੇਕ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਦਾ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਪੂਰਾ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ, ਧਾਰਾ 86 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 81 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਅਜਿਹੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਵੇਰਵੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਕਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਕਲ ਵਿਚ ਕਥਿਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਤੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਾ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ (ਵੇਖੋ ਜੀਤ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ™)।

18. ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 1951 ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਜਾਂ ਰੀਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਦੀ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ VI ਨਿਯਮ 17 ਅਤੇ ਆਰਡਰ VIII ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, 1951 ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਿਤ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, 1951 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 86 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (5) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪਟੀਸ਼ਨ. 1951 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 86 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਐਫ.ਏ ਸਾਪਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਿੰਗੋਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ" ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"19. ...ਸੈਕਸ਼ਨ 86 (5) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ 'ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਸੋਧ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾ ਹੋਵੇ।

---

16 [1999] ਸਹਾਇਤਾ 4 ਐਸਸੀਆਰ 33 : (1999) 9 ਐਸਸੀਸੀ 386, ਪੈਰਾ 45

17 [1991] 2 ਐਸਸੀਆਰ 752 : (1991) 3 ਐਸਸੀਸੀ 375

ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਰਨਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 86 (5) ਕਿਸੇ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ 'ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਾਂ' ਨੂੰ 'ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ' ਤੇ ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ 'ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ' ਨੂੰ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 83 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 86 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੀ ਤ੍ਰਿਏਕ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ 'ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ' ਅਤੇ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ 'ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਾਂ' ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 86 (5) ਦੀ ਧਾਰਾ 86 (5) ਦੇ ਅੰਤਮ/ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 86 (5) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰਾ 83 (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਨਾਹੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਸੋਧ ਇੱਕ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸਦੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰਾ 83 (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 86 (5) ਦੀ ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ 'ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਾਂ' ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ 'ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ' ਤੱਕ ਵਿਸਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ....."

9. ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ' ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

"48. ਸਮੀਕਰਨ "ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ" ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, "ਪਦਾਰਥ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਬੁਨਿਆਦੀ", "ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ", "ਮੂਲ", "ਮੁੱਖ", "ਕੇਂਦਰੀ", "ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ", "ਨਿਰਣਾਇਕ", "ਜ਼ਰੂਰੀ", "ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ", "ਲਾਜ਼ਮੀ", "ਮੁਢਲਾ" ਜਾਂ

---

18 [2005] ਸਹਾਇਤਾ 5 ਐਸਸੀਆਰ 817 : (2005) 13 ਐਸਸੀਸੀ 511

[ਬਰਟਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਥੀਸੌਰਸ (ਤੀਜਾ ਐਡੀਸ਼ਨ), ਪੀ.349]। ਇਸ ਲਈ "ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ" ਵਾਕੰਸ਼ ਨੂੰ ਉਹ ਤੱਥ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਧਿਰ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, "ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ" ਉਹ ਤੱਥ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਬਚਾਅ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਤੇ ਮੁਢਲੇ ਤੱਥ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

51. ਹਾਲਾਂਕਿ, "ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ" ਅਤੇ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਾਂ" ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। "ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਮੁਢਲੇ ਜਾਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੱਥ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।" ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, "ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ" ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਹਨ, ਜੋ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ, ਵਧੇਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

52. ਸਾਰੇ "ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ" ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਦਲੀਲ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇੱਕ ਵੀ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ, ਇਸਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੇਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਸਬੂਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।"

20. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ 1951 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 87 (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਇੱਕ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, 1951 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਯਤ ਹੈ ਜੋ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ

ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ VIII ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

21. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਛੁੱਟੀ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਦਈ/ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਨਕਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਮੁਦਈ/ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ/ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ, (ਏ) ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ; (ਬੀ) ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਕਿਸੇ ਸੋਧ ਦਾ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਅਤੇ (ਸੀ) ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨਵਾਂ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਅਸਲ ਪਟੀਸ਼ਨ/ਪਲੇਇੰਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੋਣ ਦੀ ਨਕਲ ਵਿੱਚ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ

22. ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਾਪਸ ਪਰਤਿਆ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ: (ਏ) ਉਸਦੇ ਕੁਝ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ (ਭਾਵ ਛੇ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ); (ਬੀ) ਇੱਕ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ; (c) ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ ਜਾਂ ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਵੇਰਵੇ; (d) ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ, ਵਿਕਾਸ, ਉਸਾਰੀ ਆਦਿ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਨਿਵੇਸ਼; ਅਤੇ (e) ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਵੇਰਵੇ।

23. ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ (ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਨੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਪੈਰਾ-ਵਾਈਜ਼ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੈਰਾ 1 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ/ਮੁਢਲੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਫਾਰਮ 26 ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। 9.2.2022 ਪੈਰਾ 12 ਵਿੱਚ, ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਐਕਸਿਸ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ 920010008072418 ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੱਤਾ। ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਖਾਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹ ਦਾ ਸੀ ਜੋ ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਨ। ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਐਕਸਿਸ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕੋਲ ਰੱਖੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ 920010008661144 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੈਰਾ 14 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸਨ

ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਜਾਂ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ, ਪਰ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਉਹਨਾਂ ਖਾਤਿਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਖਾਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਸਨ, ਇਸਲਈ, ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਉਹਨਾਂ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 15 ਵਿੱਚ, ਐਕਸਿਸ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ 910010004837498 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ੀਰੋ ਬੈਲੇਂਸ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਇਹ ਸੁਸਤ ਪਿਆ ਸੀ, ਇਸਲਈ ਕੋਈ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਖਾਤੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਮੌਜੂਦਾ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਸਿਸ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ 915020012865061 ਵਿੱਚ ਜ਼ੀਰੋ ਬੈਲੇਂਸ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸੁਸਤ ਪਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 18 ਵਿੱਚ, ਜੰਗਲ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਪੈਰਾ 18.1 ਵਿੱਚ, ਆਈਸੀਆਈਸੀਆਈ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ 264301001639 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਸੀ ਜੋ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਖਾਤਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਪੈਰਾ 18.2 ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ, ਜਾਂ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਖਾਤਾ ਸਮਾਜਿਕ/ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ/ਸਹਿਯੋਗੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, 56 ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪੈਰਾ 18.3 ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਚਾਅ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੈਰਾ 19 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਸਾਲ 2012 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਵਾਹਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਛੁਪਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 21 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੜ੍ਹੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੋਈ ਛੁਪਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ. ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 30 ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੋ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸੀ।

24. ਨਕਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਪੈਰੇ 1 (1) ਤੋਂ (x), 10, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 18.1, 18.2, 18.3, 19, 18.3, 19, 18.2, 18.3, 19, 21 ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਸਲਈ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵਾਂ, 21, 23 ਦਾ ਜਵਾਬ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪੈਰਾ 15 ਵਿੱਚ, ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਐਕਸਿਸ ਬੈਂਕ ਦੇ ਖਾਤੇ ਨੰਬਰ 920010008072418 ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ। ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਪੈਰਾ 16 ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ 920010008661144 ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੈਰਾ 17 ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ 920010008072418, 920010008661144 ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੈਰਾ 18 ਵਿੱਚ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ 910010 ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 948010 ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇੱਕ ਸਾਰਣੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੈਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ 915020012865061 ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੈਰਾ 22 ਵਿੱਚ, ICICI ਬੈਂਕ ਦੇ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ 264301001639 ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੈਰਾ 23 ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ, ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ 264301001639 ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੈਰਾ 24 ਵਿੱਚ, ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਵਾਹਨ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਾਹਨ ਸਾਲ 2012 ਵਿੱਚ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੈਰਾ 25 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ ਜਾਂ ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖੁਲਾਸਾ ਸਹੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਿਮ ਕੋਰਟ ਲਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੈਰਾ 26 ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ।

25. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਪਰਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਨੇ ਸਿਰਫ ਉਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਨਕਲ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਚੋਣਾਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਵੇਂ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਰੀਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਖਤਿਆਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ।

26. ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਉਸੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸ਼ੇਖ ਨੂਰੁਲ ਹਸਨ ਬਨਾਮ ਨਹੱਕਪਮ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਹੈੱਡਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ: ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ)